

Manifesti 1/2002

Demokratia ei ole mitään absoluuttista; jotain sellaista, jota joko vain on tai ei ole. Ei ole yhtä ainoaa oikeaa demokratiaa. Samalla tavalla kuin käydään päättymätöntä taistelua hegemoniasta käsitteisiin vapaus tai moderni, kilpaillaan myös demokratiasta. Voittaja vie koko potin.

Ei ole ylikansallista demokratiaa. Ei tiedetä, mitä se edes voisi olla. Se tiedetään, ettei siihen kuulu itsenäisten valtioiden täysivaltaisuus, ja siitä taas tiedetään, että sen puute on ei-demokratiaa. Jos kansallisvaltioiden valtaa siirretään ylikansalliseen, maiden väkiluvun perusteella tapahtuvaan päätäntään, sitä ei voida puolustaa demokratialla.

Demokratia on tietty järjestys, johon usein liittyy edustuksellisuus: yhteisö valitsee toimijansa. Edustuksellista demokratiaa on myös parlamentarismi; se, että toimeenpanovallan on nautittava parlamentin luottamusta. Tässä merkityksessä presidenttivaltaiset maat USA ja Venäjä eivät ole demokraattisia.

Demokratia on edustuksellista kansanvaltaa. Jotta olisi kansanvaltaa, pitää olla kansa. EU - tai niin kuin ne sanovat "Eurooppa" - ei ole kansa. Absurdi on myös idea maailmanparlamentista; eihän "maailmakaan" ole kansa. Niin ollen maailmandemokratia on ei-demokratiaa.

Demokratia on kokorajoitteista. Jos yhteisöt ovat liian suuria, ei ole asioiden yhteistä valmistelua, kielellistä tasa-arvoa tai riittävää vähemmistösuojaa, ja ne taas kuuluvat demokratiaan.

Demokratiassa nousee esille kysymyksiä, joiden ratkaisemiseksi kansanedustajilla ei aina ole valtakirjaa äänestäjiltä. Siksi edustukselliseenkin demokratiaan pitää kuulua kansanäänestykset. Niitä tarvitaan kansalaisten mobilisoimiseksi ottamaan kantaa ja puolustamaan itseään.

Virheellisesti luullaan, että pelkkä enemmistöpäätös on demokratiaa. On kuitenkin absoluuttisia periaatteita, joita ei voida rikkoa enemmistöllä. Niitä on määritelty esimerkiksi YK:n ihmisoikeuksien julistuksessa sekä erilaisissa perusoikeusasiakirjoissa.

Kun enemmistövalta voi olla myös enemmistödiktatuuria, on oltava säännöksiä, joilla vähemmistöä suojellaan enemmistön mielivallalta. Yhteiskunta on demokraattinen, jos sillä on varaa olla suvaitsevainen vähemmistöjä ja niiden itselleen ottamia - mielipiteen, mielen osoittamisen, kokoontumisen ja järjestäytymisen vapauksiin kuuluvia - toimintamuotoja kohtaan.

Vaikka laki on yleensä vain hallitsevan luokan kulloinenkin poliittinen tahto, pelkkä laillisuus ei riitä. Päätöksillä pitää olla myös legitimitetti eli yleinen hyväksyttävyys. Ilman sitä päätökset ovat huonoa demokratiaa.

Yhteisten päätösten valmistelun pitää olla julkista ja julkisen keskustelun kohteena. Esille pitää päästä vaihtoehtoja ja kritiikkiä.

Demokratiaa ei ole se, että vähemmistöjä vaaditaan muuttamaan mielipiteensä enemmistön mukaan. Toisaalta myöskään vähemmistön toimeenpanema vallankaappaus tai -kumous ei voi olla demokraattinen. Jos se on, se ei ole kumous eikä kaappaus.

Demokratian pitää sisältyä sosialismin määritelmään. Sosialistinen vasemmisto on vastavoima kapitalismille. Se tulee asettaa kapitalismin ylittäviä tavoitteita ja yrittää asettaa uuden järjestyksen sitä vastaan ja sen tilalle. Onko mahdollista, että olisi joku muu kuin sosialistinen vasemmisto, esimerkiksi demokraattinen (ei-sosialistinen) vasemmisto?

Jos hyväksytään, että yhteiskunnassa ei vaadita kaiken - ja siis myös talouden - kattavaa demokratiaa, mitä jää sen jälkeen vasemmistosta jäljelle. Pelkkä sosiaalismi. Kun yhden pienen aan tilalle tulee kaksi, se on aatteen inflatoimista.

Tulopoliittisten sopimusten maissa on valtiollistettu ay-liike, joka on yksi pilari korporatismin pyhässä kolmiyhteydessä: valtio, työnantajat ja työntekijät. Suomessa ay-liike ja valtio kuuluvat yhteen lähes samalla tavalla kuin kirkko ja valtio. Ay-liikkeessä on niin monipolvinen

demokratia, että siinä johtajilla ei ole todellista valvontaa. Demokratiaan kuuluu vapaiden kansalaisten oikeus valvoa edustajiaan.

Valtion - ja EU:n tapauksessa liittovaltion - asiaa ajavat puolueet, jotka ovat yhä enemmän osa valtiokoneistoa. Ne alamaistavat vapaita kansalaisia sen sijasta että ne edustaisivat kansalaisia suhteessa valtioon, lakeihin ja väkivaltakoneistoon. Puoluevaltaan, jota vastaan demokratiassa pitää taistella, kuuluu se, että ne eivät tuota toinen toisilleen vaihtoehtoja.

Suomi on poliittisessa merkityksessä halvaantunut. Media on eliitin puolella. Niin ollen se on järjestelmän yleisen hyväksyttävyyden - ja siis myös demokratian - jarru ja kitkavoima. Usein se naamioi itsensä "riippumattomaksi", mutta silti se on aina voittajien puolella. Sananvapaus on harjakuva, illuusio. Media monistaa Suomessa vallan valtaa.

Jos joku vannoo demokratian nimeen, on vaikea tietää, minkä nimeen hän vannoo. Siinä merkityksessä demokratia on sana ilman sisältöä. Se on mekanismi, jolla pyhitetään vallitseva (väki)valta. Se on tapa hallita alamaisia markkinoiden diktatuurissa, sen yleinen hyväksyttävyys.

Politiikkaa ei maassa ole enää kuin silmänlumeeksi.